

Европа, в която искаме да живеем: възвръщане на надеждите в младите

Лора е била твърде млада, за да гласува на референдума за Брекзит. Осем години по-късно, тя все още помни сутринта на резултатите – заедно с повечето си съученици, тази сутрин тя отива на училище съкрушена. „Това гласуване беше решаващо за цялото ни поколение“, казва тя. Когато идва времето да кандидатсват в университет, тя, наред с голяма част от връстниците ѝ, осъзнава колко много възможности са им били отнети. Въпреки че повечето млади хора не подкрепят напускането на Великобритания от Европейския съюз (ЕС), гласовете на по-възрастното население се оказват решаващи.

Докато гражданите на страната, напуснала ЕС, осъзнават ползите от членството прекалено късно, разочарованието на тези от държави, с дългогодишен стремеж към такова, расте. Теса от Прищина разказва, че младото поколение в Косово е израства с идеята за бъдеще в съюза. Косово е най-младата държава в Европа, но нейните млади хора се чувстват несигурни относно пътя към европейската интеграция. Кампаниите, представящи европейското бъдеще на Косово, звучат неуместно за голяма част от косоварите и изглеждат далеч от реалността. Младите хора стават все по-скептични, а липсата на достоверна информация само влошава картината.

Да действваме, преди да е станало твърде късно

Ана от Загреб вярва, че за Хърватия присъединяването към ЕС е историческо постижение, което се случва веднъж в живота. Над десетилетие по-късно, значителното въздействие на членството в ЕС е все по-осезаемо, особено в областта на финансите и инфраструктурата. Въпреки това, чувството че интересите на по-малките държави-членки не се чуват достатъчно и политиците са отдалечени от възгледите и нуждите на хората, продължава да се усеща.

Факторите, които влияят върху общественото мнение, са много. Комуникацията – или липсата на такава – е един от тях. Как да общуваме ефективно, преди да е станало твърде късно? Често се говори за европейски ценности като демокрация, човешки права и достойнството, върховенство на закона и равенство. Освен че са обсъждани стотици

пъти, тези ценности са част и от договорите на съюза. Но прилагането им се оказва съвсем различна и далеч по-трудна задача.

Какво се случва с нашите ценности?

Политиката в Европа днес е белязана от геополитическа фрагментация, конфронтация и конкуренция. Чуваме, че Европа трябва да играе по-активна роля в света - сигурността ни ни тревожи. Но ни тревожи и защитата на нашите ценности. Демокрацията ни е под заплаха, икономиките ни се ограничават, обществата ни стават все по-недоверчиви и поляризирани, а за мнозина общият европейски проект е под въпрос.

В допълнение, съюзът често е обвиняван в двойни стандарти и едностранност по отношение на демократичните си ценности и човешките права. След като към това добавим и растящите проблеми с достъпните жилища, стандарта на живот, социалните и екологичните несправедливости, както и усещането, че преговорите за разширяване са застинали твърде дълго, недоволството и отчуждението сред младото поколение, както в държавите-членки, така и в страните-кандидатки, нараства значително.

Какво искаме Лора, Теса, Ана и ние?

Искаме равенство за всички! Равни правила за всички държави-членки на ЕС и политики, в подкрепа на гражданските нужди от всички нива.

Имаме нужда от проактивен ЕС, който отразява индивидуалната ситуация в различните страни, без да поставя геополитическия прагматизъм и пристрастните интереси като единствени критерии в процеса на вземане на решения. ЕС, който разпределя ресурсите според нуждите на държавите-членки, като същевременно защитава местния бизнес.

ЕС, който наред с другите си цели, се стреми да интегрира напълно Западните Балкани в Зелената сделка, така че климатичните действия да не са пречка, а път към присъединяване. Невъзможността за спазване на екологичните разпоредби на ЕС без достатъчна финансова и техническа подкрепа само увеличава разликата между идеалите на ЕС и реалността в страните-кандидатки.

Европа, в която искаме да живеем, насърчава информираното гражданско общество чрез прозрачност в процесите на реформи и разширяване, както и чрез споделяне на достъпна информация за мотивите, преговорите и резултатите. Съюзът трябва да бъде последователен и смел в усилията си, за да стане по-силен и по-добре подготвен за бъдещите предизвикателства. В същото време самите страни-кандидатки трябва да носят отговорност за трансформацията си, отвъд формалните стъпки за реформи.

Европа, в която искаме да живеем, е обединена Европа. Искामе по-голям фокус върху политическата кохезия. Нуждаем се от ЕС, който активно се бори с популизма и национализма в държавите-членки и в страните-кандидатки, като инвестира в образованието и ефективно комуникира ценностите си не само чрез думи, но и чрез действия.

Прекалено много хора се чувстват откъснати от европейската политика и не знаят как тя влияе на ежедневието им живот. Тук идва важноста на разпространението на информация и осведоменост. Ефективните информационни потоци, същинските процеси на участие и кампаниите, съобразени на регионално ниво, могат да изяснят погрешните схващания и да изградят по-широка подкрепа за ЕС и неговото разширяване.

Нашата Европа отчита уникалния контекст на всяка страна и всеки регион и оставя вратата отворена за всички, които споделят европейските ценности: Комуникацията и участието са в посока от гражданите към институциите, ангажират се училищата и местните общности. Този подход позволява на местните власти да направят политиките на ЕС по-приемливи и приложими за ежедневието на хората.

Европа, която отговаря на очакванията, е единствената Европа, в която искаме да живеем. А само тази Европа има силата да формира европейска идентичност сред младите поколения и да им даде нова надежда. Това е Европа, която искаме!